

Aalborg, 29.10.2013
PK/bha

Undervisningsminister Christine Antorini
Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Kære Christine Antorini

Vedr.

Lov om ændring af folkeskoleloven, lov om ungdomsskoler og musikskoleloven og forskellige andre love (indførelse af længere, mere varieret skoledag, ny tidsunderstøttende undervisning, inddragelse af pædagoger i undervisningen, lempelse af holddannelsesreglerne m.v.) – her lovforslagets pkt. 34, hvor der efter §16 foreslås indsat §16a, stk. 3-5, om tilbud om lektiehjælp og faglig fordybelse inden for undervisningstiden.

I ovennævnte forslag til ændring af folkeskoleloven m.v., udkast af 21.08.2013, blev høringen afsluttet den 18.09.2013. Som supplement til hørings svarene vil vi fra SOPHIA hermed fremhæve nogle problematikker i lovforslagets pkt. 34, ny §16a, stk. 3-5, om tilbud om lektiehjælp og faglig fordybelse inden for undervisningstiden. Jf. vores debathæfte "Alle børns folkeskole", kapitel 3, pkt.3.1.7.

Indsnævret anvendelse af behovsbestemt lektiestøtte m.v.

Bestemmelserne synes på alvorlig vis at svække den igennem flere år igangværende etablering og udvikling af de såkaldte lektiecafeer. Disse cafeer kan i henhold til gældende lov, (§3, stk.3, om tilbud om undervisning i fritiden og §5, stk.6, om tilbud om supplerende undervisning) efter behov "holde åbent" alle hverdage 1 time dagligt både for elever i indskolingen og for elever på de efterfølgende årgange.

Med lovforslagets bestemmelser i §16a, stk.4, pkt.1, reduceres skolernes mulighed til hhv. 2 og 3 ugentlige timer, hvilket alvorligt svækker lektiecafeernes mulighed for at hjælpe elever med særlige behov kontinuerligt i alle de fag, hvor behovene for lektiestøtte er konstateret. I lyset af

”inklusionloven”s implementering vil bestemmelserne i stk.4,pkt.1 også være hæmmende for etablering af optimal støtte til inkluderede elever med massive støttebehov.

Misforstået frivillighedsbegreb

Tilsvarende er det absolutte frivillighedsbegreb, hvor eleverne kan blive væk fra en mundtligt aftalt lektiestøtte – altså komme og gå, som det passer dem - i direkte modstrid med den praksis, der er udviklet på skolerne i henhold til gældende folkeskolelov. Her er der også som udgangspunkt naturligvis tale om frivillighed, men kun i det omfang, lærerne og/eller forældrene og/eller PPR indstiller eleven til lektiehjælp på lektiecafeen. I de tilfælde etableres der mellem forældre, skole og elev en aftale, som så er bindende for en given periode. (Søndermarkskolen, Vejle som eksempel).

Optimal støtte til elever med markeret behov for lektiestøtte fratager dem muligheden for fuld deltagelse i timer med understøttende undervisning.

Lovforslagets bestemmelser i §16a betyder endvidere, at elever, der vitterligt har brug for lektiehjælp hver dag, skal have en del af lektiehjælpen i de såkaldte understøttende undervisningstimer, hvilket medfører, at de mister den undervisning, der foregår i de understøttende undervisningstimer, som resten af klassen deltager i.

Konstruktiv formulering

Det havde været betydeligt bedre, om man kort og godt havde skrevet, at alle skoler har pligt til at etablere lektiecafeer eller anden form for lektiehjælp og mulighed for faglig fordybelse 1 time daglig til elever med behov herfor. Styrken ved lektiecafeer o.l. er jo bl.a., at behovet for såkaldt feedback støtte¹ på klassen mindskes.

Manglende forslag om feltforskning i lektier

Endelig er det ærgerligt, at der i den vejledende tekst til lovforslaget ikke er indføjet bemærkninger om behovet for feltforskning på området lektier, sådan som det i praksis angiveligt er ved at udvikle sig på enkelte skoler. Der er megen forskning og mange teoretiske overvejelser, der peger på, at lektier er et levn fra udenadslære-skolen, og at begrebet derfor skal nydefineres – specielt med henblik på at få den tænkning, der ligger i lektiernes øvrige effekt indarbejdet i den ordinære undervisningstid. Nytænkning om lektiebegrebet støder an mod den ovenfor nævnte tradition med feedback-”undervisning”. Dermed besværliggøres eller forhindres en mere moderne

¹ Feedback støtte er den klassiske ”rette” metode, hvor læreren retter elevens lektiearbejde, som det forelægges på klassen eller i skriftlig form, hvorefter eleven skal rette de fejl, der er påvist. Denne metode har den ulempe, at eleven naturligvis ikke hjemmefra ved, at der er fejl i løsningen af opgaverne, hvorfor korrektion heraf er svær.

tænkning, hvor man arbejder med feed forward "undervisning"/evaluerende korrektion, således at læreren er med som underviser i selve øveprocessen/"lektielæsningen" og derfor løbende kan gribe ind, inden der begås fejl, der skal rettes.

Konklusion

Alt i alt kan det anbefales, at man frisætter skolerne, så de kan lave lektiecafeer, som de har gjort i adskillige år og lade dem udvikle sig hensigtsmæssigt. Det vil sige med fri mulighed for lektiestøtte op til 5 dage om ugen med 1 time dagligt som sidste lektion på dagen for den enkelte elev – samt mulighed for at etablere nævnte feltforskning med henblik på at udvikle og modernisere lektiebegrebet.

SOPHIA stiller sig gerne til rådighed ved udarbejdelse af en plan for evaluering og forskning på området.

Inspiration kan bl.a. hentes her:

EVA's seneste evalueringsrapport over læseudviklingen i 4.-6. klassestrin blandt nye og ældre lærere, bemærkninger om, at flere timer gør det ikke, betydningen af ro i klassen, små skoler bedre end større skoler og andre faktorer, der fremmer effekten af lærerens undervisning. Dette som indlæg i debatten om en meget stor forskel i behovet for lektielæsning. Hattie og Gert Biesta har i øvrigt været inde på det samme og specifikt J. Schaefer i "Skolen som Forskningsmiljø". Herhjemme har Lektor Finn Held i årevis plæderet for kritisk analyse af lektiebegrebet og PPR, Aalborg Kommune har i firserne – i lighed med andre kommuner - lavet et kommunalt betalt udviklingsarbejde om "lektieundervisning" med implicit anvendelse af "feed forward" metoden – lokalt starten på etablering af lektiecafeer.

Venlig hilsen

SOPHIA

Per Kjeldsen

Leder, cand.pæd.psych.